

REMISSVAR

Till Boverkets förslag till föreskrifter om krav på tomter m.m.

Jag har valt att göra några prioriterade nedslag i remissunderlaget. Generellt ser jag en risk med den stora tilltron till att föreskrifterna kommer att tillämpas på ett lämpligt sätt. Jag ser fram emot att se intressanta exempel på tilltalande och goda lösningar som vi hittills inte ser så ofta, men jag oroas av de dåliga exempel som med säkerhet också kommer att drabba oss.

Ställningstagande och synpunkter på Boverkets remissunderlag

2 kap. 3 § Jag ser en risk i att ramp oproblematiskt likställs med gångväg. Gångvägar kan i författningsförslaget godtas luta 1:12, men man lyfter inte betydelsen av en plan yta med lutning 1:50 framför entréer och invid målpunkter (så som en uteplats, postlådor, avfallsanläggningar, sittbänk). För många rörelsehindrade är en tillräckligt stor yta av låglutande mark avgörande för att kunna hantera en dörr självständigt eller ta del av utemiljön eller bostadskomplement.

Särskilt vid dörrar är det sårbart att inte föreskriva tydligt, eftersom det är ett gränsområde i projektering och utförande (aspekter kan hamna mellan arkitektens och landskapsarkitektens/markentreprenadens stolar). Mark utanför en entrédörr måste (också) behandlas i denna föreskrift, inte hänvisas till föreskrifter om byggnader.

För personer med nedsatt rörelseförmåga kan det vara svårt att använda fler än två ramper efter varandra. Detta tas inte hänsyn till i föreskrifterna, utan tomter kan förmodligen utformas med ett obegränsat antal ramper 1:12 med vilplan. Jag förstår att Boverket vill öppna för att kunna bebygga fler tomter och undvika sprängning/schaktning, men reglerna blir samma för naturliga höjdskillnader som för skapade nivåskillnader (exempelvis långa ramper över upphöjda garage).

Förslag: överväg om terrängens befintliga nivåskillnader och skapade nivåskillnader ska ha olika krav.

Det har varit ett problem att det är oklart i BBR när en gångväg behöver bli en ramp (med de utformningskrav som då behövs). Men jag hade inte trott att lutning lite flackade än 1:12 helt sonika skulle behandlas som en

frøslee

gångväg. Det blir en ganska stor skillnad mellan kraven som gäller på allmän platsmark (en ramps lutning ska vara max 1:20) och på tomter.

Förslag: uttryck i föreskriften att plana gångytor ska finnas där det behövs och är lämpligt.

2 kap. 5 och 6 § Angöringsplats ska ordnas inom 25 meter från entréer, medan parkeringsplats för rörelsehindrad ska finnas *på eller i direkt anslutning till tomten*. Det kan vara väldigt långt borta från entrén, om tomten är stor. Syftet med parkeringsplatsen är att personer med rörelsehinder ska kunna ta sig till en entré så självständigt som möjligt. Jag har sympati för konsekvensutredningens resonemang att det kan vara lättare med en lite längre väg som är plan, än en kortare väg som är brant (sida 38). Visst är det vettigt att det ska avgöras från fall till fall. Men det är svårt för de som utformar tomter och för bygglovshandläggare att uppskatta när ett avstånd är så stort att en person med rörelsehinder inte självständigt kan ta den vägen, det blir en godtycklig bedömning.

4 kap. 1 § *Gångvägar ska --- 2. ha balansstöd i form av ledstång om det behövs för att skydda mot fall.*

Detta kommer att tolkas olika. Jag personligen tolkade det först som att alla gångvägar på tomtmark, även plana gångvägar, ska ha ledstång, eftersom det kan skydda mot fall. Konsekvensutredningen tar upp samhällskostnader för fallolyckor generellt och i samband med det påpekas att kravet på ledstång är en skärpning gentemot BBR. Det är med säkerhet så att många (särskilt äldre personer) skulle vara hjälpta av ledstång längs alla gångvägar. Fler skulle använda den nära utemiljön mer, och högre upp i ålder. Men när jag läser vidare tror jag att författningsförslaget med om det behövs för att skydda mot fall avser uppenbara risker i på kuperade tomter (som redan idag med stor sannolikhet utformas med ett värn). På sida 93 står:

Om det behövs för att skydda mot fall kan gångvägen också behöva balansstöd i form av ledstång. Behovet av ledstång kan avse såväl trappor och ramper som gångvägen i sig självt. Ett exempel på den senare varianten är om gångvägen löper utmed en brant eller avsats av något slag. Även gångvägens lutning kan påverka behovet av balans-stöd.

Förslag: uttryck föreskriften tydligare. Vad vill ni? "Om det behövs" öppnar för en godtycklig bedömning.

Vänlig hälsning

Catarina Nordblad

arkitekt SAR, Frøslee AB, certifierad sakkunnig i tillgänglighet enligt TIL